

Bestäm allmänna lösningen till differentialekvationen $y' = y(y - 1)$.
 Dick begöver ej konstantlösningarna anges. Bestäm därefter den lösning som uppfyller villkoret

$$\begin{cases} y(0)=2 & (a) \\ y(0)=\frac{1}{2} & (b) \end{cases}$$

Ange lösningens existensintervall och vad som ändrar då x växer.

$$\frac{1}{y(y-1)}y' = 1$$

$$\left(-\frac{1}{y} + \frac{1}{y-1}\right)y' = 1$$

$$-\ln |y| + \ln |y - 1| = x + \ln |C|$$

$$\frac{y-1}{y} = Ce^x$$

$$1 - \frac{1}{y} = Ce^x$$

$$y = \frac{1}{1 - Ce^x}$$

(a):

$$y(0) = 2$$

$$C = \frac{1}{2}, \quad (\text{antaget att } x = 0)$$

$$y = \frac{2}{2 - e^x}$$

$$x \in]-\infty; \ln 2]$$

(b):

$$y(0) = \frac{1}{2}$$

$$C = -1, \quad (\text{antaget att } x = 0)$$

$$y = \frac{1}{1 + e^x}$$

$$x \in \mathbb{R}$$

Modul 2:

Högre ordningens ODE.
System av linjära ODE.
Autonoma system. Stabilitet.

Differentialekvationer av högre ordning:

$$L(D)y = \sum_{n=0}^N a_n(x) \frac{d^n y}{dx^n} = g(x)$$

$$L(D)(c_1 y_1(x) + c_2 y_2(x)) = c_1 L(D)y_1(x) + c_2 L(D)y_2(x)$$

Reduktion av ordning:

$$L(D)y = 0$$

y_1 är en känd icke-trivial lösning.

$$y(x) = u(x)y_1(x).$$

$$L(D)y = g(x)$$

Variation av parametrar:

$$y'' + P(x)y' + Q(x)y = f(x)$$

Låt y_1 och y_2 vara linjärt oberoende.

Lösningar till den homogena ekvationen:

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2$$

$$(u_1 \cdot y_1 + u_2 \cdot y_2)(x) \triangleq y(x)$$

En partikulärlösning sökes.

$$\text{Välj: } y_1 u_1' + y_2 u_2' = 0$$

$$\text{Då erhålles: } y_1' \cdot u_1' + y_2' \cdot u_2' = f$$

Matrisform:

$$\underbrace{\begin{pmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{pmatrix}}_{=\mathbf{A}} \begin{pmatrix} u_1' \\ u_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ f \end{pmatrix}$$

Entydlig lösning:

$$\det \mathbf{A} \neq 0$$

Cramers regel:

$$u_1' = \frac{\begin{vmatrix} 0 & y_2 \\ f & y_2' \end{vmatrix}}{\det \mathbf{A}}$$

$$u_2' = \frac{\begin{vmatrix} y_1 & 0 \\ y_1' & f \end{vmatrix}}{\det \mathbf{A}}$$

Ange en fundamentalmängd av lösningar till differentialekvationen

$$x(y'' - 2y' + y) = 0, \quad x > 0$$

samt en partikulärlösning till differentialekvationen

$$x(y'' - 2y' + y) = e^x, \quad x > 0$$

$$y'' - 2y' + y = 0, \quad y_1 \triangleq e^x$$

$$y = e^x z(x)$$

$$e^x \cdot x((z'' + 2z' + z) - 2(z' + z) + z) = e^x$$

$$z'' = 1/x \quad (*)$$

$$z' = \ln x + C$$

$$y' = e^x z' + e^x z$$

$$\int \ln x \, dx = x \ln x - x + D$$

$$z = x \ln x - x + Cx + D$$

$$y = e^x z = e^x(x \ln x - x + Cx + D)$$

$$y = Cxe^x + De^x + e^x(x \ln x - x)$$

$$y_p = e^x(x \ln x - x)$$

$$(xe^x; e^x)$$

$$(*) \because$$

$$e^x x z'' = e^x$$

$$x z'' = 1$$

$$z'' = 1/x$$

$$x(y'' - 2y' + y) = e^x, \quad x > 0$$

$$y_h \triangleq u(x)xe^x + v(x)e^x$$

$$u_1 = u$$

$$u_2 = v$$

$$\begin{pmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u_1' \\ u_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ f \end{pmatrix}$$

$$\underbrace{\begin{pmatrix} xe^x & e^x \\ xe^x + e^x & e^x \end{pmatrix}}_{\mathbf{A}} \begin{pmatrix} u'(x) \\ v'(x) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{e^x}{x} \end{pmatrix}$$

$$|\mathbf{A}| = -e^{2x}$$

$$u'(x) = \frac{1}{-e^{2x}} \begin{vmatrix} 0 & e^x \\ \frac{e^x}{x} & e^x \end{vmatrix} = \frac{1}{x}$$

$$v'(x) = \frac{1}{-e^{2x}} \begin{vmatrix} xe^x & 0 \\ xe^x + e^x & \frac{e^x}{x} \end{vmatrix} = -1$$

$$u(x) = \ln |x| = \{x > 0\} = \ln x$$

$$v(x) = -x$$

$$y_p = xe^x(\ln x - 1)$$

System av linjära första ordningens ODE.

$$\vec{X}' = \mathbf{A} \vec{X}$$

Exempel:

$$\begin{aligned} y' &= ay \\ y &= Ce^{ax} \end{aligned}$$

$$\vec{X}' = \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} e^{\lambda t} = \vec{K} e^{\lambda t}$$

$$\vec{K} \lambda e^{\lambda t} = \mathbf{A} \vec{K} e^{\lambda t}$$

$$(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) \vec{K} = \vec{0}$$